

COLUMNA

Cun il tren da notg en la stagiun da notg

GISULA TSCHARNER

Tranteren ma dasd jau curt, jau audel il schuschurim dascus da la rodas da fier sin ils binaris. Ballantschond levamain, ma nina il letget bufatg enavos en la sien, ed uschia ma portan il siemis tras l'Europa. Per part va il tren plaun avunda, uschia che mi'olma po schizunt suandar – quai è in viadi che merita anc l'expressiun «viaggiar», esser sin via, sa prender temps avunda. Il pli gugent prend jau il cuz sisum en il cumpartiment da cutschetta, ma sentind pli libra e pli segira.

Co ch'jau giAUD! L'atra damaun vegn jau a pudair durmir uschè ditg sco ch'i va; las rodas grevas ma vegnan a ninar tras l'entira Romania. Per part vani be plaunet, ed auters tocs sa muventani bain spert; e lura, vers la fin, en il «schanugl» da las Carpatas, surmunta il tren elegantamain in pass da 1000 meters autezza, avant che furiar da la vallada engiu e sur la planira perpetna vers la Gara da nord en la chapitala – sco in chavagl che curra a chasa, en ses navgl.

Ventgasis uras dura il viadi da tren, ils 2000 kilometers davent da Sargans fin Bucuresti, cun ina suletta midada da tren a Vienna. L'emprim travers'ins cun il Rail-Jet, anc da dis, l'entir'Austria, davent da sia cua al vest en il Vorarlberg entochen al cunfin ost vers Ungaria, nua che la locomotiva tira sia chargia da notg tras lieus e sur vastas planiras.

Avant, a Vienna, datti ina pausa da 70 minutas, gist per cumprar in pau picnic per l'auter di e per ir sin tualetta, per schubregiar ils dents, e punctualmain a las 19.42 sa metta il tren rumen en moviment en direcziun Ost-Europa. Quest termin da partenza na s'ha

betg midà dapi passa 20 onns.

Il pli gugent fatsch jau quest viadi regular il november. Per l'ina èn las notgs gia detg lungas, e quai ma dat in bun motiv da durmir uras ed uras en mes gnieu privà, e da dis è l'ora trida-misteriusa, faschend quaida da leger in cudesch da minimum 400 paginas enstagl da guardar ora. Per l'atra hai jau pelvair l'impressiun che quest viadi ma gidia dad entrar pass per pass en il spazi pli stgir da l'onn. Igl è sco in ritual, cun il qual jau ma prepar al viadi d'olma tras las lungas notgs d'enviern che fan ussa gia segn da dalunsch. Tgenins stgasis vegn jau a scuvrir uonn entaifer il ruaua stgir regalà?

Da dis devi blers lungs discurs en il cumpartiment uonn. Udind raquints tant narras, tristas, legras, schregas, ma sent jau puspè enritgida da savidas ed amicizias. – I dess gia da scriver in cudeschet, suententer decennis da notgs en tren tras l'entir'Europa.

Gisula Tschärner è spirituala libra en pensiun, stat a Veulden. Ella viva e lavora cun las plantas selvadias en ed enturn la vischnaunca.